DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

16. marts 2000 *

I sag C-439/98,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, først ved A. Aresu, Kommissionens Juridiske Tjeneste, derefter ved ledende juridisk konsulent K. Oldfelt Hjertonsson, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos C. Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Den Italienske Republik ved afdelingschef, professor U. Leanza, Juridisk Tjeneste, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, bistået af statens advokat, D. Del Gaizo, og med valgt adresse i Luxembourg på Italiens Ambassade, 5, rue Marie-Adélaïde,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastlås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Kommissionens direktiv 95/30/EF af 30. juni 1995

* Processprog: italiensk.

om tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 90/679/EØF om beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EFT L 155, s. 41), idet den ikke har vedtaget de love og administrative bestemmelser, som er nødvendige for at efterkomme direktivet, og/eller har undladt at underrette Kommissionen herom,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.C. Moitinho de Almeida (refererende dommer), og dommerne C. Gulmann og J.-P. Puissochet,

generaladvokat: S. Alber
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 16. december 1999,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 3. december 1998 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EF-traktatens artikel 169 (nu artikel 226 EF) anlagt sag med påstand om, at det fastlås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Kommissionens direktiv 95/30/EF af 30. juni 1995 om tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 90/679/EØF om beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EFT L 155, s. 41), idet den ikke har vedtaget de love og administrative bestemmelser, som er nødvendige for at efterkomme direktivet, og/eller har undladt at underrette Kommissionen herom.

2 Det fremgår af direktiv 95/30's titel, at det har til formål at tilpasse Rådets direktiv 90/679/EØF af 26. november 1990 om beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EFT L 374, s. 1) til den tekniske udvikling. Ifølge direktivets artikel 2, stk. 1, første afsnit, skulle medlemsstaterne sætte de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet senest den 30. november 1996 og straks underrette Kommissionen herom.

3 Ved skrivelse af 30. maj 1997 opfordrede Kommissionen i henhold til traktatens artikel 169 den italienske regering til inden to måneder at fremsætte sine bemærkninger til klagepunktet om, at den ikke havde gennemført direktiv 95/30.

4 Ved skrivelser af 11. juli og 28. oktober 1997 meddelte den italienske regering Kommissionen, at de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af direktivet var under forberedelse.

5 Da Kommissionen ikke rådede over yderligere oplysninger, tilstillede den ved skrivelse af 12. januar 1998 Den Italienske Republik en begrundet udtalelse, hvori den opfordrede republikken til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme udtalelsen inden to måneder fra udtalelsens meddelelse.

6 Da Kommissionens udtalelse forblev ubesvaret, anlagde den denne sag.

7 Kommissionen har gjort gældende, at Den Italienske Republik ikke har fremsendt den nogen retsakt med de bestemmelser, som var nødvendige for at sikre gennemførelsen af direktiv 95/30, og at den således med føje kunne antage, at Den Italienske Republik ikke havde udstedt de nødvendige bestemmelser og/eller at den havde undladt at underrette den herom.

8 Således skulle Den Italienske Republik i henhold til direktivets artikel 2, stk. 1, første afsnit, have gennemført direktivets bestemmelser i sin nationale retsorden senest den 30. november 1996 og straks have underrettet Kommissionen herom. Denne forpligtelse følger også af EF-traktatens artikel 189, stk. 3 (nu artikel 249, stk. 3, EF), hvorefter direktiver med hensyn til de tilsigtede mål er bindende for

enhver medlemsstat, som de rettes til, og af EF-traktatens artikel 5 (nu artikel 10 EF).

9 Dermed har Den Italienske Republik ifølge Kommissionen ikke overholdt sine forpligtelser i henhold til fællesskabsretten.

10 Den Italienske Republik har gjort gældende, at direktiv 95/30 tilsigter en tilpasning til den tekniske udvikling af direktiv 90/679, som blev gennemført i italiensk ret ved lovdekret nr. 626 af 19. september 1994, med senere ændringer. Den har oplyst, at det bestemmes i lovdekretets artikel 28, stk. 1, litra b), at direktiverne på området for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen gennemføres ved dekret fra arbejds- og socialministeren og ministeren for industri, handel og håndværk efter høring af det stående rådgivende udvalg, for så vidt som disse direktiver ændrer gennemførelsesbestemmelserne og de tekniske kendetegn i henhold til andre direktiver, som allerede er gennemført i italiensk ret.

11 Ifølge Den Italienske Republik har arbejds- og socialministeren i henhold til lovdekretets artikel 28, stk. 1, litra b), udarbejdet et udkast til dekret, som gennemfører direktiv 95/30. Denne foranstaltning blev imidlertid indstillet under hensyn til, at Kommissionen havde udstedt direktiv 97/59/EF af 7. oktober 1997 om tilpasning til de tekniske fremskridt i forbindelse med direktiv 90/679 (EFT L 282, s. 33) og direktiv 97/65/EF af 26. november 1997 om tredje tilpasning til de tekniske fremskridt af direktiv 90/679 (EFT L 335, s. 17). Således fandt ministeriet, at det ville være hensigtsmæssigt at gennemføre direktiverne 95/30, 97/59 og 97/65 ved et enkelt dekret, henset til ensartetheden af de krav, der skulle opfyldes.

12 Arbejds- og socialministeren har også sendt udkastet til dekret i høring hos de øvrige berørte ministerier.

13 Den italienske regering har anført, at proceduren til udstedelse af dekretet sandsynligvis vil blive afsluttet i nær fremtid, og at Kommissionen derefter vil kunne hæve sagen.

14 Det bemærkes, at Den Italienske Republik har erkendt, at den ikke har efterkommet direktivet inden for den fastsatte frist, idet den har gjort gældende, at den af procesøkonomiske hensyn fandt det hensigtsmæssigt at gennemføre direktiverne 95/30, 97/59 og 97/65 ved et enkelt dekret.

15 Da direktiv 95/30 ikke er gennemført inden for den i artikel 2, stk. 1, første afsnit, indeholdte frist, bør Kommissionen gives medhold i sagen.

16 Det skal derfor fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til direktiv 95/30, idet den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de love og administrative bestemmelser, som er nødvendige for at efterkomme direktivet.

Sagens omkostninger

17 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Italienske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Italienske Republik har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

1) **Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Kommissionens direktiv 95/30/EF af 30. juni 1995 om tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 90/679/EØF om beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF), idet den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de love og administrative bestemmelser, som er nødvendige for at efterkomme direktivet.**

2) **Den Italienske Republik betaler sagens omkostninger.**

Moitinho de Almeida Gulmann Puissochet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. marts 2000.

R. Grass

Justitssekretær

J.C. Moitinho de Almeida

Formand for Tredje Afdeling